

Fisun Yalçinkaya, Ayşe İdil İdil, Deniz Kırkalı

Garp Sessions'ın beş yıldır devam eden hikayesini kurucular Deniz Kırkalı ve Ayşe İdil İdil'den dinledik.

FİSUN YALÇINKAYA: Garp Sessions'ın son derece özgün bir oluşum olduğunu ve birçok yönüyle diğer oluşumlardan farklılaştığını düşünüyorum. Hem seçtiğiniz yer hem bir araya geliş biçiminiz hem de katılımcı ve yürütücülerin pozisyonlarını belirlerken dikkat ettiklerinizle... Kurguyu nelerden ilham alarak, nelerden yola çıkarak oluşturduunuz? Nasıl ihtiyaçların etrafında bir araya geldiniz?

AYŞE İDİL İDİL: Garp Sessions bir oluşum, bir inisiyatif... Aslında hâlâ tam olarak ne olduğunu düşünüyoruz. Sadece yılda bir kez bir araya gelmenin bizi nasıl bir konumda tuttuğunu da. Belli başlı programlara, farklı örneklerle bakarak şekillenmedi fikrimiz. 2019'da İstanbul'da bazı araştırma programları yeni başlatılıyordu. Biz de aynı zamanda bir komünite aradığımızı, alternatif bağlamlarda birlikte düşünmek istediğimizi fark ettik. Müze, enstitü, galeri gibi belirli alanlar dışında neler yapabileceğimizi, bunun bize ne katacağını düşünüyorduk. Yan yana olmanın ve biraz kodlanmamış bir alanda rahat bırakılmış olmanın neleri açacağını merak ederek başladık.

F.Y: Soracağım birkaç noktaya da değindin. O rahatlığı ve o bir araya gelmenizde sizi özgür bırakan şeyi nasıl tanımlıyorsunuz, ne demek rahat olmak, bir arada olmak? O komüniteye neden ihtiyaç duyuyoruz? Nasıl anlatırsınız o komüniteyi? Ne gibi bir organik durum üzerinden şekillenebilir o komünite, nasıl bir araya gelinebilir? Ya da ne gibi dertler, sorunlar üzerinden bir araya gelebilir? Bir de müze ve diğer kurumlarla böyle programların sonrasında iş birliği yapması olasılığı hakkında neler düşünüyorsunuz? Bu gibi sorular da aklımdaydı bunlara da değinmiş oldun. Yine de bu soruya geçmeden önce Deniz'den de nasıl yola çıktığınızı -belki bu sorulara da yanıt arayarak, dinlemek isterim.

DENİZ KIRKALI: Biz aslında, oturup var olan araştırma ve öğrenme programları nelerdir diye kapsamlı bir araştırma yapmadık; bu var olan modellerden farklı olarak ne yapmak istiyoruz gibi bir bakışla konuya yaklaşmadık. Neredeyse içgüdüsel bir yerden ilerledik. İhtiyacımız olan şeyi kendimiz için yapmak istedik. Bunun için bir kaynak olarak, Ayşe'nin ailesinin Babakale'deki evini kullanarak neye ihtiyacımız olduğunu sorguladık. Sonrasında kaba hatlarıyla bir model ortaya çıktı ama çok değişti ve dönüştü seneler içinde. Garp Sessions'ın, hem bizim hem dahil olan insanların ihtiyaçları ve öncelikleri etrafında şekillenmiş olmasını önemli buluyoruz. 2019'da pilot programı yaptık. Ayşe'yle bizim yürütücülüğünü üstlendiğimiz bu programa halihazırda tanıdığımız veya daha önce beraber çalıştığımız

birkaç sanatçıyı davet ettik. İşleyen ve işlemeyen yönleri görmek istedik. Türkiye’de genel olarak sanatçılar, kültür sanat çalışanları sergi açılışlarında görüşüyor, ayaküstü birkaç şey konuşuyor. Biraz daha yakın olanlar belki biraz daha sohbet edebiliyor. Küratörler atölye ziyaretleri yapabiliyor ama sanatçıların birbirlerini derinlemesine tanıyabildikleri alanlar çok az diye düşündük. O sosyalleşmenin, sosyallik elementinin, belki içkililerde çıkan yakınlaşmanın bilinçli bir şekilde kurulabileceği alanların az olduğunu düşündük. İlk sene on gün resmen hiç evden çıkmadığımız, bir masanın etrafında vakit geçirdiğimiz bir süre oldu. Ama ikinci sene pandemi başlamıştı ve grubun ihtiyaçlarının ciddi anlamda değiştiğini fark ettik. Daha çok dışarı çıkmak, köy ile ilişki kurmak, yürüyüş yapmak, çevreyi keşfetmek gibi ihtiyaçlar vardı. Aynı evi paylaşmak birbirini zihinler olarak değil de bedenler olarak da bir şekilde tanımak, yan yana durmak zorunda olduğun bir alan yaratıyor. Sanırım rahatlık biraz orada o samimiyet kelimesinin de tam karşılamadığı ama samimiyete yakın yerden geliyor. Bedensel, duygusal on gün içinde her şeyi yan yana yaşamak zorunda olmanın farklı bir yakınlık kurduğunu düşündük ve hakikaten de öyle oldu.

A.İ.: Deniz’in anlattığı durumlarla beraber bir de üretim kaygısı yüklemeyen ve beklentisi olmayan bir program. Dolayısıyla gerçekten sadece beraber vakit geçirmek, bir şeylere beraber yan yana bakmak, bunları beraber anlamak üzere buluşulan on günlük bir süreçten bahsediyoruz. Rahat bırakılmaktan kastımızı açıklarken bir sonuca ulaşma baskısının da olmamasının önemli bir etken olduğunu söylemek isterim.

F.Y: Evet sanki sanatçılar sadece bir şeyler ürettiklerinde görünür olabiliyorlar ya da bir araya gelmeler sadece üretimler üzerinden ilerliyor. Tabii işin doğası gereği bu böyle ama onun haricinde sanki sanatçı bir şey yapmıyor gibi komik de bir durum ortaya çıkıyor. Halbuki üretmek ve bunun sürmesi, beslenme süreci tüm hayata yayılan bir şey. Garp Sessions’ın sonunda beklenti yok ve bunun sonucunda çıkacak bir şey de yok. Belki sadece o bir arada olmak, bir arada geçirdiğin vakti paylaşmak ve bunun birbirine bir şey öğretebilme ihtimali işe yarıyordur diye düşünüyorum. Yine de bunun içindeki bir araya gelişler için küçük olsa da bir örgütlenme gerekiyor mu? Ya da nasıl düzenliyorsunuz onu? Akış nasıl şekilleniyor? Bunda aslında Türkiye’nin son yıllarda içinde bulunduğu baskı ve zorlukların yarattığı git gide daha keskin sınırlarını hissettiğimiz aciliyetler etrafında şekillenen ve eleştirinin, tartışma kültürünün rahat akmasının zorlaştığı ama bir yandan da çok hızlı devam eden bir gündem akışı etrafında tüm tartışmaların sivrileştiği genel kültür ortamımızın da etkisi olduğunu düşünüyorum. Bir araya gelmenin zorlaşmasında siz nasıl toplumsal sebepler görüyorsunuz? Buna yanıt aramanın ne gibi toplumsal karşılıkları var ya da?

A.İ.: İlk kısımdan başlayayım. Bir şey üretmek ya da üzerinde çalıştığımız bir şeyi paylaşmak

ve bunun üzerine bir diyalog kurmak ya da atölye ziyaretleri olsun ve insanlar birbirlerine iş sunsunlar gibi bir kurgudan ziyade ilk günden birbirimizi daha iyi tanımak adına “öğretme sunumları” diye bir şey hayal etmiştik 2019’da. Kendi pratiğimizi ya da hayatlarımızı etkilediğini düşündüğümüz herhangi bir alan ve konuda yirmişer dakikalık sunumlar yapalım birbirimize dedik. Bunun içinde nefes egzersizleri, kung-fu, deniz kenarına gidip taş, kabuk, yosun gibi örnekler toplayıp onlara baktığımız bir zaman vardı... Ama Deniz’in de dediği gibi her sene ihtiyaçlar doğrultusunda değişiyor o kurgular. Tamamen yürütücülerin elinde olan bir günlük akış var. Bizim ilk sene yaptığımız bir programlamayı da onlara örnek olarak sunuyoruz. Program sırasında, metinlere beraber bakıyoruz, hatta ilk defa hep beraber karşılaştığımız metinlerin olduğu ve o ilk karşılaşma anını yan yana yaşadığımız okuma seansları düzenlendi. Okumak, öğretmek, birlikte yemek yapmak ve yemek yemek değişmeyen bir parçası Garp Sessions’in. Her akşam yemeğini birlikte yapmak ve birlikte yemek her sene zorunlu koştuğumuz bir şey. Ama gerisi yürütücülerin pratikleri ve o seneki tema etrafında belirlediği şeylere göre değişiyor.

F.Y: Bu yemek kısmını biraz daha açar mısınız, neden bir arada akşam yemeği yenmesini önemsediniz, bunun kültürel arka planı nedir, sizin kişisel tarihlerinizdeki yeri nedir, beraber yemek yapılıp yenirken nelere dikkat ediyorsunuz, bir araya gelen topluluk sadece veganlardan ve naveganlardan oluşmuyorsa nasıl işliyor program?

D.K: Birlikte yemek yemek bir ritüel ve daha zihinsel süreçlerden farklı işleyen bir sosyal alan. Birlikte yemek yemenin birlikte bir atölye yapmaktan veya bir metin okumaktan çok farklı bir iletişim kurma imkânı sunduğunu düşünüyoruz. Aynı zamanda çok fazla kişi bir araya gelip yemek alışverişi yapmak, menüye karar vermek ve pişirmek ilginç bir uzlaşma süreci. Birbiriniz, bedenleriniz, yemeğe yaklaşımınız, geldiğiniz yer, aileniz ve ideolojik görüşleriniz hakkında da çok şey öğreniyorsunuz. Farklı beslenme pratiklerine sahip insanlar oluyor. Genelde çok fazla vegan ve vejetaryen seçeneğinin olduğu yemekler yapılıyor ancak tabii grubun dinamiğine ve hassasiyetlerine göre değişiyor bu. Özellikle bazı senelerde insan olmayan, bakım, ekoloji gibi konuların sıkça tartışıldığı bir düzlemde hayvan ve hayvan ürünleri tüketimini hem entelektüel bir yerden tartışmak hem de pratik etmek veya bunun beslenme biçimlerimizi nasıl etkilediğini birebir yaşamak oldukça ilginç oldu.

A.İ: Zaten Garp Sessions’in içinde bulunduğu coğrafya (ve bunun izdüşümü olarak Babakale pazarındaki ürünler) bizi zeytinyağı ve sebze ile beslenmeye teşvik ediyor, köyde mesela kasap yok. Deniz’in de bahsettiği gibi bunu entelektüel açıdan ele almaya başlıyoruz, önceliklerden bahsederken artık zaman biraz da buna geliyor, gıdaların ve kaynakların nerelerden geldiğini takip etmek, programın her yıl katılımcıları köyde bir araya getirmesinin ekolojik,

sosyal, ekonomik etkilerini merak edip bunlar üzerine yoğunlaşabiliyoruz. Bir de bu noktada az önce sorduğın soruya dönmek mantıklı geliyor; bir araya gelmenin zorlaşmasındaki toplumsal sebepleri düşündüğümüzde 2013'ten beri gittikçe kısıtlanan yaşam alanlarının olduğunu görüyoruz bunu yaşıyoruz. Halen gidebildiğimiz kapatmamış veya kapatılmamış müesseseleri, buluşulabilen sanatçı atölyelerini/kültür sanat mekânlarını veya başka kurumlar altındaki çeşitli seminer ve programları çıkardığımızda, yan yana olabildiğimiz yerler oldukça kısıtlı, oralarda da şahsen tedirgin hissediyoruz diye düşünüyorum. Deniz'in de bahsettiği müzakerelerle şekillenen bu herkesin birlikte sindireceği şeyi birlikte yaratmak, bütün bu süreç ve sonunda bir masa etrafında buluşmak bu açıdan bizim için çok değerli. Enformal bir alanda temel motor becerilerimiz önümüzdeki yemeklerle ilgilenirken yaratılan güven alanında paylaşımlara devam etmek...

F.Y: Yürütücüleri nasıl seçiyorsunuz? Bu programa katılanları nasıl seçiyorsunuz? Nasıl bir araya geliyorlar?

D.K: Burada bir açık davet yok, bizim davet ettiğimiz iki yürütücü oluyor ve yürütücülerin belirlenmesi bizim müdahalemizin olduğu tek yer. Oradan sonra tema, katılımcılar, günlük program ya da yemek gibi bir sabitin nasıl işleyeceği çoğunlukla yürütücüler üzerinden ilerliyor. Yürütücülerin de ilk seneden itibaren uluslararası alandan seçilmelerine önem gösterdik. Sadece Türkiye'den katılımcıların değil yurt dışından da kendi var olan ağlarımızdan insanları davet ettik. Bu seneye kadar hep Türkiye'den bir yürütücü ve Türkiye dışından bir yürütücünün seçilmesiyle ilerlendi. Orada da böyle bir zaman ve mekândan, bu kaynaktan faydalanabileceğini düşündüğümüz isimlere yöneldik. İki yürütücünün aylar öncesinden birlikte bu sürece hazırlanmaları gerekiyor. O yüzden bir yandan kolektif çalışmaya açık, böyle bir şeye zaman ayırabilecek olan ve süreçten yararlanabileceğini düşündüğümüz insanları davet etmeye özen gösterdik. Hep görsel sanatlarla çalışanların değil de farklı disiplinlerden sanatçıların olmasına önem verdik. Tabii iki yürütücünün eşleşmesi de çok kritik olduğu için farklı pratiklerden gelmelerinin yanı sıra çalıştıkları konular, yaklaşımları ve karakterleri gibi etkenleri de hesaba kattık. On gün bir evde yaşayacak olmanın da düşünülmesi gerekiyordu. Merak ettiğimiz, tanımak istediğimiz ve birlikte yaşam alanı paylaşmakta sorun yaşamayacağımızı düşündüğümüz insanları belirliyoruz. O yüzden birbirleriyle nasıl iletişim kuracaklarını da hayal edebildiğimiz iki insan seçmeye çalıştık hep. Bunun dışında belli başlı kriterler yok veya yürütücü olarak düşündüğümüz isimlerin kariyerlerinin neresinde olduklarına, yaşlarına veya hangi kurumlarla çalışmış olduklarına önem vermiyoruz.

A.İ: İkimiz de yeni insanlarla ve pratiklerle beslenmeyi çok önemsiyoruz. Dolayısıyla

yürütücülere verdiğimiz tavsiyelerden biri de şuydu: Tabii ki kimi istiyorsanız çağırabilirsiniz ama çok da aynı ağıın parçası olmadığınız isimlere yönelirseniz bu birilerini de tanımak için, hiç tanımadığınız bir insanla yan yana gelmek için kullanabileceğiniz bir kaynak olarak düşünülebilir. Bu biraz deminki komünite sorusuna da gidiyor. Başından beri çok kısır kalan aynı ağı tekrar etmekten, pohpoplamaktan ya da onu tekrar üretmekten kaçınarak ilerledik. Yürütücüler bizim de birincil çevremizden olmuyorlar genellikle. Bizim de çok iyi tanımadığımız ve ilk defa tanıştığımız, heyecanlandığımız insanlarla beraber çalıştık bugüne kadar. En keyifli kısımlarından biri o zaten. Bir de özellikle sanat yaşamlarının farklı noktalarında olan insanlara açık olması durumunu da jenerasyonlar arası bir ağ kurmak için bir zemin haline gelmesi ihtimali olarak düşünüyoruz.

F.Y: Katılımcılar nasıl bir çeşitlilik gösteriyorlar? Gözlemleriniz neler? Kimler var? Kaç kişiden bahsediyoruz? Onu da belirtmek iyi olur.

D.K: Şu ana kadar yürütücülerle beraber, Ayşe ve ben de dahil, toplam 25 katılımcı oldu. Geçen sene ilk defa biraz daha kalabalıktık. Biz katılımcılar kadar aktif ve dahil olmadığımız, daha çok ofis işleri ve köy ile ilgili yardım için orada olduğumuz bir pozisyondayız. Yer kıstlılığından ötürü her sene altı kişi diyorduk ve bu sayının iyi işlediğini gördük. Ancak geçen sene ilk defa yürütücülerden biri çocukları ve partneriyle; birkaç katılımcı daha da partnerleriyle geldiler ve ilginç oldu. Partnerler ve çocuklar tam olarak bir parçası değiller, katılımcı değiller ama oradalar. Onun da iyi işlediğini gördük. Ama sayıca fazla olmanın da bazı problemleri olduğunu da fark ettik. Altının iyi bir sayı olduğunu görme fırsatı verdi bize. Şimdi bu sayıya sadık kalalım diyoruz.

F.Y: Pandemi yıllarına denk gelen bir programdan bahsediyoruz bir de. Dolayısıyla uluslararası katılımcı sayısı az ise bu konuyu pandeminin de etkilemiş olduğunu varsayıyorum ister istemez.

A.İ: Evet, mesela 2020'de yürütücülerimizden birinin hiç Türkiye'ye gelemediği bir plan C senaryosu oluşturduk. Hatta uzaktan yürür mü, işler mi diye bakmayı hayal ettik. Yürütücülere bizlerin, Türkiye'den katılımcı önerilerinde bulunmamız gerekti. Çünkü buradan gelmeleri daha kolay olacaktı bazı durumlarda. Birkaç bilgi de ekleyeyim: Katılımcıların çoğunluğu kadın ve 20-45 yaş arasında, çoğunluğu Türkiye'de yaşıyor ve çalışıyor. Uluslararası katılımcıların, Fisun senin de bahsettiğin gibi, sayısı pandemi sebebiyle ancak dengeleniyor, Türkiye'den katılımcılar çoğunlukta şu anda. İlginç ve hoşumuza giden bir veri de pratiklerin çeşitliliği! 25 kişiden yalnızca 12'si kendini sanatçı olarak tanımlıyor ve katılımcıların kalanını tiyatro oyuncusu, tiyatro yönetmeni, galerist, müzisyen, yazar ve

küratörler oluşturuyor. Yaş, yerleşke ve katılımcıların pratiklerindeki bu çeşitlilik, yaratılan ağ ve diyalogun dengesiyle birlikte düşündüğümüzde bizi iyi hissettiriyor.

F.Y: Son yıllarda güncel sanat dünyasında Documenta 15'e birçok farklı uluslararası sergiye baktığımız zaman bir şekilde o komünite arayışını ve Avrupa merkezli üretimin dışındaki üretime dair arayışları görüyoruz. Güncel sanatı aslında çok etkileyen bir şey bu da. Bizdeki gibi ülkelerde sanat yapmak biraz o komüniteyle birlikte gelişen ya da o komünitenin kendi kendimizce inşa edildiği bir pratiğe de denk düşüyor. Garp Sessions'ın şu an dünyadaki bu eğilimlerle ya da örneklerle de konuştuğunu düşünüyorum. Siz böyle bir ortaklık ya da bağ düşünüyor musunuz? Benzemek anlamında değil, sadece bağ kurmak ya da aynı çağa ya da aynı sorunlara denk düşmek anlamında.

D.K: Bu tür yapıların arttığını kesinlikle düşünüyorum. Hatta şunu da bu yıl düşünmeye başladık yürütücüler kesinleşmeden önce; başka bu tür programlar yapan küratörlerin, programlamacıların, sanatçıların gelmesi, onlarla iş birliği yapmak bir olasılık mı? Onların bu mekân ve zamanı kendi modellerini denemek için kullanabilmesi veya karşılıklı bir araç değiş tokuşu yaparak bir bağ kurmak mümkün mü? Diğer yapılarla ilişki kurmak, tanışmak yapmayı çok istediğimiz ve heyecanlandığımız bir şey. İhtiyaçlardan yola çıktığında, o ihtiyaçların başka yerlerde de başka coğrafyalarda başka üreticiler tarafından karşılık bulmasını görmek çok iyi hissettiriyor. Bunun bireysel bir problem değil kolektif bir durum olması. Bugüne cevap vermek, bugünü işlemek noktasından bana yalnız olmadığımızı hissettiren ve iyi bir şey yaptığımızı hissettiren bir durum çıkıyor. İhtiyaçlarımıza sadık kalarak onları işlediğimizde bunun paylaşıldığını görmek çok önemli.

F.Y: Başka bir kuşağın ya da başkalarının dertlerine yanıt arayan bir sanatın yerine kendi dertleriyle, eksiklikle fazlanla yüzleştiğin, kendi bulunduğu yeri anlamlandırmaya çalıştığın bir yaklaşımın hem dışarıdan ve yüksekte bakmayı ortadan kaldırdığını hem de ortaklaşmaya, paylaşmaya da alan açtığını düşünüyorum. Bu söylediklerini biraz daha açabilir misin? Bu bana çok önemli geliyor. Bunların içinde bulunduğumuz düzensiz ama kendi başına yapının, şansımız ve şanssızlığımız olması bakımından da dikkate değer olduğunu düşünüyorum.

D.K: Bu tür bir araya gelme modelinin veya program yaratmanın başka bir amaca hizmet eden bir süreç değil de sürecin kendisine bakmasının da önemli olduğunu düşünüyorum. Bir sürü kurum araştırma veya misafir sanatçı programlarının sergi ya da eser üretimi gibi başka amaçlara hizmet etmesini de hedefliyor. Ortaya çıkan ürünün veya yaratılması amaçlanan şeyin yalnızca o birliktelik olması durumu önemli çok güçlü de bir şey bir yandan. O bilginin başlı başına zaten bir bilgi ve sanat olduğunu düşündük.

A.İ.: 2023 yılının Şubat ayında Reset! projesi kapsamında İstanbul'da BAS'ta tek günlük bir atölye düzenledik. İsim ararken komik bir şekilde "iyi pratikler" diye bir şey geldi aklımıza; atölye için farklı ölçeklerde oluşumları, jenerasyonlar-arası, faydalı ve kolektif araçların üretimi ve paylaşımını ele alıyorduk, "iyi pratikler" de oradan çıkan bir şaka oldu tabirin yüzeyliliği üzerinden. Ama altında önemli bir şey var; komünite yaratmaktan bahsederken birbirimizi tanımaya zaman ve alan ayırmanın, bunun yeterli bir bilgi, veri, üretim olması üzerine de düşünüyoruz. Orada kurduğumuz ve kullandığımız iletişim yöntemlerini bir aradayken öğrendiğimiz yaklaşımları ve var olma biçimlerini kendi pratiklerimize ve hayatlarımıza taşıyabilmeyi ümit ediyoruz. Asıl o iyi pratikler bu yüzden öyle iyi pratikler. Hayatımızdaki başka iletişimleri, içinde olduğumuz farklı sistemleri ve komüniteleri de buralardan beslemek ve etkilemek için belki.

F.Y: Bu da bir başka başlık ama sizin programınız gibi oluşumların, programların, bir araya gelişlerin var olan sanat kanonu içinde nasıl bir yerde olduğunu düşünüyorsunuz? Bütün bu müzeler ve galeri yapılarıyla sizce nasıl birleşiyor? Ya da siz oralara mesafenizi nasıl görüyorsunuz? Sanat dünyasının bir tarafının bu kadar kazık çakılı gibi katı olup bir türlü buharlaşmaması ama bir taraftan da bütün bu sanat üretiminin kendisinin aslında sürekli hava veya su gibi sürekli akışkan bir yapıda olması, onların tekrar günün sonunda müzenin ya da galerinin bir parçasına da dönüşebilme ihtimalinin hep aslı olması durumuna nasıl bakıyorsunuz?

D.K: Program süresince pratikleri ve sanatçıları ya da araştırmacıları besleyen bazı yapılar olduğunu görüyoruz. Ama bu yapının söz konusu program bittikten sonra o kişiyi veya o grubu ve o ağı nasıl desteklediği de önemli. Son zamanlarda Garp Sessions'ın sadece on gün boyunca köyde yaşanan bir deneyim olarak kalmaması yönünde kafa yoruyoruz. Tüm bunlar sürdürülebilirlik kelimesini düşündürüyor, o kelimeyi de kullanmak istemiyorum ama beslenmeyi ve karşılaşmayı nasıl devam ettiriyoruz? Bu ağın parçası olmak ne demek? Belki farklılaştığı yerlerden en önemlisi bu iki soruya yanıt aramamız. Katılımcıların hayatlarında bir devamlılığı olduğunu görmek bizi mutlu ediyor ve ayrıştığımızı düşündüğümüz yönü.

Sanat dünyasında birbirine tamamen karşıt kurumlar veya yapılar olduğunu düşünmüyorum. Garp Sessions yalnızca var olan yapılara tepki ve karşıt olarak doğmuş bir oluşum değil. Yalnızca direnerek, kanonun karşısında durarak işlemiyor ama zaten hepimiz bu yapıların içerisinde çalışıyoruz. Çalışmak durumundayız. Bu koşulların dışında değiliz hiçbirimiz. Ama bir şekilde bir şeyleri daha farklı nasıl deneyimleyebileceğimizi sorduğumuz alanlar açmayı deniyoruz. Bir şeyi eleştirdiğinde kendi içinde olduğun yapılarda kendini yalnız

hissetmemek, desteklendiğini ve güçlendiğini hissetmek bile çok önemli. Var olan yapılara alternatif oluşturmak demek sadece bu yapıları eleştirmek veya kendinin eleştirilemez, kusursuz olduğunu varsaymak olmamalı. Başka şekillerde bir araya gelmek, iletişim kurmak, düşünmek ve birbirinden öğrenmek mümkün. Biraz da bir araya gelmek için farklı koşullar yarattığında ve bilinmeyene alan açtığında ne oluyor, neler işliyor, neler var olan yapıları tekrar etmek durumunda bırakıyor veya nerelerde farklı olmayı başaramıyorsun sorularının yanıtlarını görmek başlı başına bir öğreti ve içinde yaşadığımız dünyayla ilgili bir bilgi üretimi. Bunun küratöryal anlamda da önemli bir metot olduğunu düşünüyorum. Şu an yazmakta olduğum doktora tezim alternatif küratöryal modeller geliştirmenin gerekliliği üzerine. Bu tür kolektif çalışma modları ve iş birlikleri sanki her şeyin çok doğru, sorunsuz ve uyum içinde işlediği yerler olarak düşünülebiliyor ama öyle değiller. Kendimizi bir şeylerin dışında tutmamaya veya bir şeylere tamamen karşıtlık sunuyormuş gibi konumlandırmamaya da çalışıyoruz. Bizim yaptığımız şeyi de sanat dünyasının bütün koşullarından çıkaramayız, o yüzden o ikilikten kaçmak önemli.

F.Y: Aslında bütün bir araya gelişler üzerinden yayınlar da önemli bir yer tutuyor bence. Bu hazırlayacağınız yayına neden ihtiyaç duyduunuz, yayın nasıl dönüşecek?

A.İ.İ: Belli bir somut çıktısı, beklentisi olmayan bir programdan bahsediyoruz. Babakale'deki alana, o zamana ve o yıl katılan gruba özgü deneyimler yaşanıyor. Bunları katılımcıların kendi yöntemleriyle kaydetmelerini ve belgelemelerini istiyoruz. Ama bunlar paylaşılmak amacıyla kaydedilmiyor genelde. Dolayısıyla senin de dediğin gibi bu kitabı, bu kâğıt üstündeki üretim alanını farklı yılların bir araya gelebileceği bir yer olarak da düşündük. Hem katılımcıların yeni bir şey üretecekleri bir beyaz sayfa, bir yandan da dış iştirakçıların da katkı sunacağı bir alan. Yani hem bir üretim alanı hem o komüniteyi bir araya getiren, birbiriyle konuşmaya davet eden bir yayın. Daha önce hiç fiziksel olarak bir araya gelememiş insanların bu kitap üzerinden birbirlerini görmeleri ve etkileşime geçmeleri bile bizi heyecanlandırıyor. Bu sene bir yemek kitabı da hazırladık, ilk üç senenin katılımcılarının tarifleri ve deneyimlerinden oluşuyor. Orada da tariflerin ve anlatımların içinde deneyimlere dair çok fazla şeyin görünür olduğunu fark ettik. O nedenle bu kitap orada yaşanan deneyimi açmak için çok iyi bir fırsat diye düşündük.

D.K: Arşivsel bir tarafı da var. Bu seneler arasında şu insanlarla böyle bir program yapıldı ve bugünlerde biz bunu düşünüyorduk, hissediyorduk, yaşıyorduk'u görmek adına. Belgeleme kısmı önemli. Çünkü bu tür inisiyatifler genellikle bir noktada bitebiliyor, geriye dönüp bakabileceğimiz bir şeyin kalması önemli bizim için.

F.Y: Sizin kendi pratiklerinizin içinde ve kendi sanatla ilişki kurma biçimlerinizin içinde Garp

Sessions nerede duruyor?

D.K: Ben şahsen uzun süredir küratoryalin veya küratör dediğimiz kişinin pozisyonun sergileme pratiklerinin veya sergi yapmanın ötesinde başka neler olabileceğini merak ediyorum. Başka modellerle ve formatlarla çalışmayı çok önemli buluyorum. Sergi formu, sorduğumuz sorular ve ilgilendiğimiz olguları konuşma alanı yaratmak için bir araç. Onun dışında iş birliği nasıl olabilir sorusu üzerine çok çalışıyorum. Başkalarıyla birlikte düşünce üretmek, birlikte bir şeyi kurmak ve birbirinden öğrenmek benim için çok önemli. 2019'da Babakale'ye gittiğimizde ve programı kurgulamaya başladığımızda ben yüksek lisansımı yeni bitirmiştım. Yüksek lisans tezim de bağırsağın, insan ve insan olmayanın iş birliği yaptığı bir alan olarak nasıl bir metafor ve metot olabileceği üzerinedi. Kolektif pratikler benim için teorik ve akademik açıdan da ilgimi çeken mevzulardı. Bu nedenle programı da bir sindirim mekanizması olarak hayal etmiştik. Hem yemeği hem okumaları ve yeni düşünceleri birlikte sindirdiğimiz bir alan. İlla hemen ve somut bir çıktısı olmayan bir süreç bu. Ama yıllar içinde katılımcıların pratiklerinde bir şekilde tohumlarını orada ektikleri projeler, Babakale'de geçirdikleri zamanın ve yeni tanışıklıkların etkilerini işlerinde ve hayatlarında gördüğümüz anlar oldu. Yeni iş birlikleri ve arkadaşlıklar doğdu. Bunlar benim hem küratoryal hem de teori pratiğimin çok merkezinde yer alan şeyler. O yüzden başka projelerim ve ilgi alanlarımla da diyaloga koymaya çalıştığım bir proje Garp Sessions.

A.İ.: Deniz'le Zeynep Öz'ün küratörlüğünü yaptığı Sharjah Bienali'nin İstanbul ayağı olan BAHAR sergisinde çalışarak tanışana kadar kültür sanat alanında ayağım hiç yoktu. Görsel üretimimin oldukça durgunlaştığı bir dönemde içine girdiğim ağlarda 'ben neredeyim, ben bu ağların nasıl parçası olabiliyorum?' diye soruyordum kendime, üretim üzerinden değilse ne üzerinden bağ kuruyoruz diye merak ederek. Etrafımdaki ilişkilerden, ağlardan ve durumlardan öğrenmeyi önceliklendirdiğim buralardaki ödünç almalara, beraber üretimlere, samimiyet olasılıklarına baktığım bir pratiğim var. Asıl merak ettiğim şey de insanlarla tereddütsüzce bağ nasıl kurulur ve kurulabilir mi sorusunun etrafında şekilleniyordu. Yalnızca insanlarla da değil, doğa-obje-insan arasındaki bütün ilişkiler için belki de geçerli bu. Bu nedenle Babakale'de, merkezin dışındaki bir yerde ben nasıl işliyorum ve benim rolüme ne oluyor sorularının yanıtlarını görmek çok ilginç geliyor. Ödünç alma ve işbirliği üzerine de konuşuyoruz, oradaki durum ve doğadan etkilenen düşünceler ve duygular, bunları düşünmek ve hissetmek onları üretmek midir, ben bunların üreticisi miyim? Ana kaygılarımı, farklı bir aradalık olasılıklarını Garp Sessions ile birlikte, kendi bedenim ve zihnim özelinden çıkarıp her sene farklı gruplarda, farklı dinamiklerde görmek de beni çok besliyor. İçinde olduğum çeşitli ağlardaki ortak paydamı, sistemde var olan ilişkiselliklerin dışında, kodlanmamış durumlarda nasıl beraberlikler kurulabileceğine ve iletişimin temelde nasıl başka türlü kurulabileceğine bakmak olarak özetleyebilirim.

F.Y: Babakale coğrafyası size ne ifade ediyor? Nasıl bir coğrafya orası? Bir yandan Çanakkale üstünde daha farklı oluşumların olduğu bir yer olarak düşündüm ama bugün düşündüğüm zaman aslında çok kendi başına ayrı bir yer olduğunu fark ediyorum. Hani böyle zamansız, yersiz bir yer gibi ama bir yandan Ege coğrafyası... Bütün bunlar nasıl etkiledi, merak ediyorum. Çünkü beslendiğine eminim.

A.İ: Belki oraya gidiş yolculuğundan başlayabilirim. İlk başta hiç köprüler de yoktu. Tekirdağ üzerinden altı yedi saatlik bir araba yolculuğu bizi bekliyordu. Deniz'le program öncesinde çok gidip gelip orada nasıl bir şeyler şekillenir diye baktık. İstanbul'dan çıkıp altı yedi saat boyunca bütün manzaranın yavaş yavaş değişmesi, bir feribotla Gelibolu'dan Lapseki'ye geçtiğimizi, oradan artık yavaş yavaş köylerin merkezlerin ufalığını, camilerin minareden ibaret kalışını ve bir anda denizi görebildiğimizi böylece içinde fırının, kasabın olmadığı köyümüze ulaştığımız bir yolculuk olduğunu anımsıyorum. Babakale Asya kıtasının en batı ucunda. Midilli'ye bakıyor ama çok rüzgârlı bir alan ve oraya gittiğinde kendini bütün doğal koşullarla baş başa buluyorsun. Hiçbir yerde gibisin. Taş, deniz, güneş, rüzgâr var. Bütün duyularına hitap eden bir şeyler var ama aynı zamanda diğer her şeyin sesi kısılıyor. İnsanlarla olan etkileşim belki buna dahildir. Bütün etkenlerin artması veya kısılması senin elinde, tıpkı beyaz gürlütü gibi. İlk sene gittiğimizde kapanma, birlikte olma, birbirimizden bir şeyler öğrenme, okuma, okuma, okuma gibi yoğun bir programla sadece evin içinde olmaya gitmişken, diğer sesleri daha fazla açmamızı istedi sonraki yıllar. Ve ikimizin de ayrı ayrı ilişkileri de köyle ve köydeki üreticilerle, köyde yaşayanlarla, balıkçılarla bu program sayesinde de çok ilerledi. Benim özelimde burası annemle beraber gittiğim bir yazlık evken şimdi çok başka bir ilişkiyi kuruyorum. Oradaki alanla ve insanlarla, Garp Sessions sayesinde bir araya gelebiliyorum artık ben de. Kendimi oranın bir parçası gibi hissediyorum. Öncesinde dışarıdan devamlı oraya giden, orayı tüketen alacağını alan keyifli vakit geçiren ve sonra tekrar merkeze geri dönen biri idim.

D.K: Babakale zor ve çok izole bir yer ve bu yüzden pek turist de gelmediği bir yer. Bence hırçın iyi bir kelime orayı anlatmak için. Aksi, yaşlı bir adama benziyor bazen Babakale. Diğer Ege köylerinden farklı. Orada yaşayan insanlar da bize ilk başta şüpheyle yaklaştılar ama zamanla o ilişkiler derinleşti. Bazı soru işaretleri giderildi. Tabii katılımcıların ilgileri ve onların bir şekilde oradaki üreticilerle, yaşayan insanlarla daha fazla etkileşime girmeleri de etkiledi ilişkilenebilir. Örneğin 2022 programında yürütücüler Gizem Karakaş ve David Horvitz'in belirlediği temanın sayesinde iyice yerleşti. Bu ilişki çok ürkek bir biçimde kuruldu. Yavaş yavaş birbirimizi tanımaya gittiğimiz şekilde ilerledi. Kendiliğinden olması durumu da var, dediğim gibi ilk sene o herhangi bir yerde olabilecek bir evin içinde kapanmışken başka bir şey anlamaya çalışıyorduk. Zamanla burayla nasıl ilişki kurduğumuz sorusunun karşılıkları da değişti.

We talked with Garp Sessions co-founders Deniz Kırkalı and Ayşe İdil İdil about the programme's five year long, ongoing journey.

FİSUN YALÇINKAYA: I think that Garp Sessions is quite a unique organization and that in a lot of aspects it differentiates from others. With the location you chose, the way in which you gather, what you prioritized when deciding upon participant and facilitator roles... What were you inspired by, what started you off when forming the structure? Around which necessities did you come together?

AYŞE İDİL İDİL: Garp Sessions as an organization, an initiative... Actually, we're still thinking about what it is, as well as the position coming together once a year puts us in. The idea wasn't inspired by taking into account other major programmes, other examples. Some research programmes were starting to form around Istanbul in 2019. And we realized that we were looking for a community, looking to think together in alternative contexts. We thought about what we could do outside of specific places like museums, institutions, and galleries, what we would learn from this. We were curious about what being side by side and at ease in an uncoded space would open up.

F.Y: You actually touched upon a couple subjects I wanted to ask about. How do you define that ease and what sets you free when you're together, what does it mean to be at ease and to be together? Why do we need that community? How do we describe it? How can it be shaped through an organic situation, how might we come together? Or, through what kinds of trouble and issues might it come together? Also, what do you think of the possibility of museums and other institutions collaborating with programmes such as this one? You addressed questions such as these which I had on my mind. But before we get into them I'd like to hear Deniz as well -perhaps while looking for the answers- on how you set forth.

DENİZ KIRKALI: We didn't actually think about what kinds of research and education programmes already existed. We didn't approach the issue with 'what do we want to do differently?' in mind. It was almost intuitive. We wanted to create for ourselves what we needed. Thinking about Ayşe's family house in Babakale as our resource, we questioned what it was that we felt the need for. Then came a tentative structure, which changed a lot throughout the years. Garp Sessions shapes around both our necessities and priorities and of those involved in the programme. In 2019, we ran the pilot programme. We invited a couple of artists we were affiliated with or had worked with for that iteration which

Ayşe and I facilitated, so as to see what worked and what didn't. Artists and arts and culture workers in Turkey usually see one another at openings, have small talk. Curators can do studio visits, but we thought that artists had very limited room to get to know one another on a deeper level. The socialization, sociability, the bonding that happens over drinks or dinner seemed hard to set up consciously. The first year there really were ten days where we didn't leave the house and just spent time around a table. Second year, the pandemic had happened and we realized the group's needs had changed. They needed to be more outdoors, in contact with the village, take walks, and explore. Sharing a house creates a space in which you need to get to know one another not only as intellects but also as bodies, and to be side by side. I suppose what we talk about when talking about being at ease is derived from intimacy where the word intimacy doesn't really suffice. We thought that having to satisfy all your needs together for ten days, bodily and emotionally, would build a different kind of intimacy, which it did.

A.İ.İ: Alongside what Deniz brings up, it is not expected to produce something as an outcome for the programme. So we are really talking about ten days of just spending time together, looking at things next to each other, and understanding them together. When talking about what we mean by being at ease, I think it's important not to have any pressure on an outcome.

F.Y: Yes, it is as if artists can only be visible when they produce something or can come together over that production. Of course it is in the nature of what they do but it's funny to think they don't do anything besides that. Whereas making work and for it to be an ongoing practice, digesting and learning are processes that spread over lifetimes. There is no expectation at the end of Garp Sessions, and there is no expected product. I think perhaps just being there together, sharing that experience with one another, and that alone possibly teaching each other something actually works. Is there still a need to organize even just a little bit, for the small gatherings that take place? How is the programme flow shaped? For me, the cultural scene, that is shaped around the pressures and hardships Turkey has faced in recent years (the sharp boundaries and priorities of which we feel increasingly more), in which it is hard for criticism and the discussion culture to take place fluently, where at the same time all discussions sharpen their edges around the rapidly-flowing daily agenda, has an affect on this. What kinds of societal reasons do you think are behind the rising difficulty to come together? Or what social responses are there when looking for the answer?

A.İ.İ: Let me start with the first part. In 2019 during the first days of the programme,

instead of getting to know each other through making or sharing works and creating a dialogue through that, or through presentations or studio visits, we imagined something called 'Teaching Sessions'. We would present 20 minutes of anything that we thought had impacted our practices or our lives. This included breathing exercises, kung-fu, collecting and looking at samples by shore like pebbles, shells, seaweed... But as Deniz said, each year the structure changes according to the needs. The schedule is completely up to the facilitators. We share with them the tentative schedule which we prepared for the first year. During the program, we look at the texts together and there were reading sessions where we actually encountered the texts for the first time side by side. Reading, teaching, cooking and eating together are crucial to Garp Sessions. Each year, it is mandatory to cook and eat dinner together. But the rest is shaped around the facilitators' practices and the theme.

F.Y: Could you elaborate on this food aspect; why did you pay having dinner together a special importance, what is the cultural backdrop for it, what is its place within your personal histories, what do you pay attention to while cooking and eating together, and how does it work if there are not only vegans and non-vegans?

D.K: Eating together is a ritual and it's a social area that functions differently than more intellectual processes. Having a meal together provides different possibilities of communication, than, let's say, attending a workshop or reading a text together. At the same time, gathering in a big group and grocery shopping, deciding on the menu, and cooking are part of an interesting negotiation. You get to know quite a lot at the first glance about each other, your bodies, your approaches to food and eating, where you come from, your family, and actually your ideological views. There are people with varying eating habits. Usually there are lots of vegan and vegetarian options on the menu but of course this depends on the group dynamic and different preferences. It was especially interesting to hold discussions during some iterations around the non-human, on nurture, ecology, and practice and see in-person how these affect our eating habits.

A.İ: The geography (hence the produce at the market) Garp Sessions is situated in already urges us towards cooking with olive oil and vegetables, and then there's the fact that there isn't a butcher shop in the village. We were talking about priorities and, as Deniz was saying, it is now time for us to start tackling the intellectual aspect of this; keeping track of where food and resources come from, what the ecological, social, and economical impact of the group getting together annually in the village are. And at this point it feels good to go back to the question from before; when we think about

the societal reasons behind the rising difficulty of coming together we can see and feel the increasingly restricted living spaces since 2013. If we look over the establishments that didn't shut down or weren't made to shut down, the artist studios we can hang out at, or the workshops and programmes at cultural institutions, the places where we can still be together are very limited, and personally I think we feel quite nervous there. That's why creating this space which is shaped by the negotiations Deniz mentioned, this whole experience, and to meet around a table afterwards is really valuable for us. To continue the discussions in that safe, informal space, while our motor skills are busy with the food in front of us...

F.Y: How do you select the facilitators? How do you select the participants? How do they come together?

D.K: There isn't an open call, we invite the two facilitators and that's the only place where we intervene. Then the theme, participants, daily schedule and how the constant of eating together fits into the programme is completely up to the facilitators. We have placed importance on the globality of the facilitators from the beginning by inviting them not only from Turkey but also through our other international networks. Up until this year we always invited one facilitator from Turkey and one from abroad. And there, we focused on who would make the most of this place, of this resource. The two facilitators start working months in advance for the process, so we tried to invite people who were open to collaboration, who could allocate the time, and who would benefit the most from this experience. It was also important to invite people from outside the visual arts and from different practices. Of course, as it is pretty critical for the two facilitators to form a good match, besides the variation in practices we also took into consideration variables such as their areas of research, approaches to them, and their characteristics. You have to think about the fact that they will be living together at the same house for ten days. We select people about whom we are curious; people we would like to get to know and share a domestic space with. We try to invite the two facilitators in accordance with whether we can imagine them working together. There aren't any major criteria besides these, we don't take into consideration where in their careers they are, their ages, or what institutions they have worked with.

A.İ.İ: We both value meeting new people and practices. Therefore an advice we give to the facilitators is: You can invite whoever you want, but you could think of this as a time and space to get to know someone whom you're not acquainted with, as a resource you can utilize to get together with new people. Which brings us back to the matter of

a community from before. We have always moved forward trying not to repeat and pamper the same networks, not reiterate them. The facilitators are not from our initial circles. We usually work with people we don't know very well, sometimes we are meeting for the first time. This excites us and gives us pleasure. And that it is open to people from various points in their careers is what makes it possible to set the grounds for an intergenerational network.

F.Y: How do the participants vary? What are your observations? How many people are we talking about?

D.K: Together with the facilitators there have been 25 participants so far, including myself and Ayşe. We were more crowded last year for the first time. As we are not as active as the participants, we operate more as facilities managers helping with the logistics, getting desk-bound work done. Due to the number of available spaces, we have always had six people in total and felt the number worked well. Last year however, a facilitator joined with their partner and kids, some other with their partners, and it was interesting. Partners and children were not really a part of the group, not as participants, but they were present. This model also worked. But we did realize that the increase in numbers brought along other issues. So it actually showed us that six is a good number. We want to stick to it.

F.Y: We are also talking about a program that coincided with the pandemic. Consequently, I assume that it might have affected the number of international participants.

A.İ.İ: Yes, we even made a plan C in 2020 in which we prepared for the possibility of one of our facilitators never making it to Turkey, and thought about whether it would work remotely. We had to suggest a list of researchers and artists, participants from Turkey, to the facilitators. Because it would be easier for them to travel in certain aspects. Let me give some information: Majority of the participants are women, between the ages of 20-45, most live and work in Turkey. The number of the international participants is just now starting to equalize, due to the pandemic, like you mentioned Fisun, most of them are from Turkey at the moment. An interesting data we really like is the diversity in practices! Only 12 of 25 people identify as artists and the rest of them are comprised of theater players, theater directors, gallerists, musicians, writers and curators. This diversity in age, location, and practice feels good when thinking about the network and the dialogue that's being built.

F.Y: In recent years, we see the search for a community and production outside those that are Euro-centric within the contemporary art world, including Documenta 15 and many other international exhibitions. This is something which affects contemporary art. To make art in countries such as this one coincides with practices growing hand-in-hand with the community, or building the community ourselves. I believe Garp Sessions is in conversation with these global trends or examples. Do you think about this conjunction or the relation? Not necessarily in terms of being similar, but just forming a connection, or relating to the same era or issues.

D.K: I believe these structures are definitely increasing. As a matter of fact, before the facilitators were confirmed, we were thinking about the possibility of inviting or collaborating with curators, organizers, artists who are a part of such forms, whether it would create an opportunity for them to utilize this space and time to try out their models, or if it would be possible to create a bond by exchanging tools. It excites us to meet and create relationships with other structures, it's something we want to do. It feels really good to set forth from personal needs and then to see them also existing in other geographies with other producers, that these are not individual issues, needs, but collective. It feels we are not alone in trying to look at and respond to concerns of today, that we are doing something good. It's really exciting to see that when we commit to our needs, they are also relevant to others.

F.Y: I think an approach in which you face your own troubles with whatever you have, and try to understand your own position, instead of an art practice that's looking to respond to another generations' or someone else's issues, eliminates being on the outside looking in and looking down, as well as opening up space for collectivism and sharing. Could you elaborate on what you just said? It sounds very important to me. I find these very noteworthy in terms of being fortunate and unfortunate, within the disorganized and unaided structure we're currently in.

D.K: It is also important that this kind of a gathering, this model for encountering one another or creating an alternative structure doesn't serve another purpose other than looking at its own process. When creating programmes like this, lots of institutions expect an exhibition or the production of an artwork. It's really powerful when the outcome or the expected production is just that togetherness. We thought this notion alone is knowledge and art in itself.

A.İ.İ: In February 2023, we held a one-day workshop in Istanbul at BAS, as part of a project

by the Reset! network. Trying to come up with a name for it, 'good practices' came up as a funny option; we were going to be talking about initiatives of different scales, the production of intergenerational, useful, and collective tools, and so 'good practices' became an inside joke over its simplification of the concept. But there is something valuable behind it; talking about creating a community, we do think that taking the time and space to just get to know each other is enough on its own, that it is producing knowledge, production itself. We hope to bring the communication methods created and utilized at the village, the approaches and ways of being that we learn together, back into our own practices and lives. This is how good practices are 'good practices'. To perhaps benefit and influence the other systems we are part of, other communities, other communications, through these channels.

F.Y: This could be a whole chapter on its own, but where do you think other organizations such as yours, programmes, these gatherings stand within the existing art canon? How do you think they integrate with all these museum and gallery structures? Or, what do you think of the distance between you and there? What's your view on a part of the art world being this rigid and non volatile, while at the same time the production of art itself being fluid like air or water, and that whether it will be a part of a museum or gallery is always in air?

D.K: We come across programmes whose structures really benefit practices and artists or researchers while in-session. But it's equally important how the individual or group is supported by the structure once the programme comes to an end. Lately we're thinking about how to go take Garp Sessions beyond only being together in a village for ten days. All this brings up the word sustainability, and I don't want to use that word but how do we keep the fuel and the encounters going? What does it mean to be a part of this network? Perhaps the most important part in how it differentiates is in trying to answer these two questions. So it makes us happy to see that it has a lasting effect on the participants' lives. This direction separates it a little bit. I don't really think these are opposite institutions or structures. Garp Sessions wasn't born out of a reaction and in opposition to the existing structures. It doesn't function in complete resistance against the canon, we all work within these systems. We have to. None of us are outside of these conditions. But we're trying to create spaces where we can question how to experience things somehow differently. It's really important to feel supported, part of a community and empowered even when you criticize something. Creating something alternative to existing structures shouldn't be just criticizing them, or assuming that you are above criticism and without fault. It is possible to come together, to communicate, to think, and

to learn from one another in different ways. And it is in itself a teaching and knowledge production to seek answers for what happens when you create different conditions for being together and to open up space for the unknown, what works, what makes you reiterate the existing structures or where it is that you aren't able to differentiate. I think this is a valuable method, also curatorially. My doctoral thesis I'm currently writing is on the necessity of generating alternative curatorial models such as Garp Sessions. It is believed that everything is always righteous, flawless, and in unity within collective work and collaboration but they're not. We're trying not to exclude ourselves from things, or not to be situated as if we're offering the complete contrast. We can't remove what we're doing from all of the conditions of the art world, so it's important to avoid duality.

F.Y: Actually, I argue that publications have an important place within this coming together. Why did you need this publication you are putting together, how will it transform?

A.İ: We're talking about a programme that doesn't have a tangible output or expectation. There are experiences that are unique to the space in Babakale, to the time, and to each group. We ask participants to record them in their own preferred methods, to document them. But it's not so they can be shared. Therefore, as you said, we also thought of this book, this paper-based production area as a place where different years could come together. It's a blank page where participants will create something new, and an area where outside collaborators will also contribute. So it's both a space for production, and also a publication that brings the community together where they can be in dialogue. It excites us that people who have never been physically together see and interact with each other through this book. We also put out a cookbook this year, which consists of the recipes and experiences of the participants of the first three years. There, too, we realized that much of the experiences are visible in the descriptions and narratives. This is why we thought this book was a great opportunity to open up the experience.

D.K: It also has an archival aspect. To see what kind of a programme was held in those years with whom, and in those days we were thinking, feeling, living as such... Documentation is important. Because such initiatives usually end at some point, it is important for us to have something to look back on.

F.Y: Where does Garp Sessions stand in your own practices and ways of relating to art?

D.K: I've been wondering for a long time what else the curatorial or the position of the person we call a curator might be beyond the exhibition practices or exhibitions. I find

it very important to work with other models and formats. The exhibition form is a tool to create a space to talk about the questions we ask and what we're interested in. I contemplate on how collaboration might look apart from that. It is very important for me to produce thoughts with others, to build something together, and to learn from each other. When we went to Babakale in 2019 and started picturing the program, I had just finished my master's degree. My master's thesis was on how the gut can be a metaphor and a method as an area where human and non-human collaborate. Collective practices were topics that interested me both theoretically and practically. Therefore, we imagined Garp Sessions as a digestive mechanism. It is a space where we digest food, readings, and new thoughts together. This is a process that does not necessarily have an immediate and concrete output. But over the years there have been moments where we have seen the effects of the time participants spent in Babakale and the effects of these new acquaintances in their work and lives. New collaborations and friendships were born. These are very central to my practice, both curatorial and theoretical. That's why Garp Sessions is a project that I try to put in a dialogue with my other projects and interests.

A.İ.: I was not involved with the arts and culture field in Turkey until I met and worked with Deniz and Zeynep Oz at BAHAR, the Istanbul leg of the Sharjah Biennial. At a time when my visual production was quite sluggish, I was asking myself, "Where am I, how can I be a part of these networks?" in the networks I entered, wondering what we are connecting through if not production. In my practice, I prioritize learning from the relationships, networks, and situations around me, looking at possibilities of appropriation, collaboration, and the possibility of intimacy there. What I was actually curious about is shaped around the question of how can we connect with people without reservation if at all. This goes for all nature-object-human relationships, not just humans. It's very interesting to see how I function and what happens to my roles in a place outside the periphery, in Babakale, for this reason. We're also talking about appropriation and collaboration; to feel and to think the thoughts and feelings that are affected by the circumstances and the nature there, does it make it production, am I the producer? It's also very educational for me to look at my main concerns and other possibilities of togetherness outside of my own body and mind, seeing them in different groups and different dynamics every year. I can summarize the common denominator in the various networks I am part of as looking at how relationships can be established in uncoded situations, and how communication can be established in a fundamentally different way, apart from those that already exist.

F.Y: What does the geography of Babakale mean to you? What kind of geography is it? On the one hand, I thought of Canakkale as a place with different initiatives, but when I

think about it today, I realize that it is actually a very different place on its own. It's such a timeless and non-place place, but at the same time it's the Aegean geography... I wonder how all this affected it. Because I'm sure it was influential.

A.İ.: Maybe I can start with the journey to get there. At first there were no bridges. A six-seven-hour drive over Tekirdag would await us. Deniz and I went back and forth a lot before the programme to see how things would take shape there. I remember leaving Istanbul, the whole scenery would change slowly over six-seven hours, we would take a ferry from Gelibolu to Lapseki, and from there we were able to see the villages slowly shrinking, mosques being reduced to single minarets, and suddenly seeing the sea, reaching our village where there is no bakery or butcher. Babakale is at the westernmost tip of the Asian continent. It's looking at Mytilene, but it's a very windy area and when you go there, you find yourself alone with all the natural conditions. You seem to be nowhere. Stone, sea, sun, wind. There's something that appeals to all your senses, but at the same time everything else gets muted. Interaction with people may be included in this. It's in your hands whether they increase or decrease, just like white noise. While we went there for the inaugural programme, we planned to stay indoors with a busy schedule of being together, of learning something from each other, reading, reading, reading, the following years, the following years required us to open up to the other sounds more. And both our separate relations with the village, the actors and the people there, the fishermen have strengthened a lot thanks to this programme. Individually, this was a summer house I went to with my mother, but now I am establishing a very different relationship. I can now come together with the space and the people there through Garp Sessions as well. I feel a part of it. Before, I was a person who always came from the outside, consumed what it had to give, had a pleasant time, and went back to the periphery.

D.K: Babakale is a difficult and very isolated place, so it is a place where not many tourists come. I think gruff is a good word to describe it. Sometimes it looks like a mean, old man. It's a bit different from other Aegean villages. That's why the people living there were more suspicious of us at first, but those relations deepened over time. Some points of doubt have been fixed. But I think, of course, the interest of the participants and their interaction with the producers and people living there also affected this relationship. For example it really settled well into place thanks to the theme "Between Neighbors, Strangers and the Bedpost" determined by 2022 facilitators Gizem Karakaş and David Horvitz. This relationship was established very timidly. So it progressed gradually as we opened up to getting to know each other more along the way. There is also the fact that it happened without forcing it, as I said, in the first year we were trying to understand

something else while enclosed in a house that could be anywhere. How we relate to this place has also changed over time.